

- INTERPRETAZZJONI TA' FTEHIM -
- APPREZZAMENT TA' PROVI -
- *MANAGEMENT AGREEMENT* -
- ART 1002 TAL-KAP 16 -

IL-PRIM' AWLA TAL-QORTI CIVILI

IMHALLEF

ONOR. RAYMOND C. PACE LL.D.

Seduta ta' nhar il-Hamis 28 ta' Frar, 2002

Kawza Numru: 29

Citazzjoni Numru: 1185/99/RCP

V.A.B. Company Limited

vs

**Maria Isabella sive Marisa
Turkdogan**

Il-Qorti,

I. PRELIMINARI.

Rat ic-citazzjoni attrici a fol. 1 fejn gie premess:-

Illi fit-tmienja (8) ta' Mejju 1997 il-partijiet kienu ffirmaw '*management agreement*' (Dok 'A') li permezz tieghu l-

konvenuta kienet inghatat l-inkarigu sabiex tamministra l-post 'Jumbo Lido' ghall-perjodu ta' sitt snin.

Illi l-konvenuta kienet hallset is-somma ta' erbghin elf lira (Lm40,000) dak inhar illi giet iffirmata l-imsemmija skrittura rapprezentanti hlas ghall-perjodu Mejju 1997 sa Mejju 1999.

Illi l-konvenuta kienet obligat ruhha illi thallas is-somma ta' ghoxrin elf lira (Lm20,000) fis-sena pagabbli bil-quddiem ghall-erba' snin rimanenti.

Illi l-ewwel pagament ta' ghoxrin elf lira Maltin (Lm20,000), ghall-perjodu Mejju 1999 sa Mejju 2000, kien dovut fit-8 ta' Mejju 1999, skond kif jirrizulta mill-istess imsemmija skrittura.

Illi flimkien mal-ghoxrin elf lira (Lm20,000) il-konvenuta trid thallas ukoll it-taxxa tal-VAT, bir-rata ta' 15%, ammontanti ghalhekk ghas-somma ta' tlett elef lira (Lm3,000).

Illi l-konvenuta giet interpellata biex thallas din xorta baqghet inadempjenti.

Illi dan id-debitu huwa cert, likwidu u dovut u fl-opinjoni tas-socjeta attrici, il-konvenuta m'ghandhiex eccezzjonijiet x'taghti u ghalhekk il-kawza tista' tigi deciza *ai termini* tal-artiklu 167 tal-Kodici tal-Procedura Civili.

Illi l-istess socjeta` attrici talbet ghalhekk li l-konvenuta tghid ghaliex din il-Qorti ma ghandhiex:

(1) taqta' u tiddeciedi il-kawza *ai termini* tal-**artiklu 167 tal-kodici tal-Procedura Civili** u cioe` bid-dispensa tas-smiegh tal-kawza; u

(2) tikkundannaha thallas lis-socjeta attrici s-somma ta' Lm23,000, li minnhom Lm3,000 huma VAT, dovuti lis-socjeta attrici a bazi tal-iskrittura privata datata 8 ta' Mejju 1997 - kollox skond kif intqal fuq u ghar-ragunijiet fuq premissi.

Bl-imghax legali kalkolabbli mit-8 ta' Mejju 1999 u bl-ispejjez komprizi dawk tal-mandat ta' Inibizzjoni presentat kontestwalment mal-presenti u Lm20 tal-konsult kontra il-konvenuta li minn issa tibqa' ngunta ghas-subizzjoni taghha.

Rat id-dikjarazzjoni attrici a fol 3 *et seq* tal-process;

Rat id-dokumenti esebiti a fol 6 sa 11 tal-process;

Rat il-verbal tas-seduta tat-18 ta' Gunju 1999;

Rat in-nota tal-eccezzjonijiet tal-konvenuta a fol.19 tal-process fejn eccepjet :-

1. Illi f' l-ewwel lok fl-assenza ta' zewgha il-gudizju mhux integru;
2. Illi fit-tieni lok l-ebda kera ma hu dovut mill-konvenuta billi l-atturi naqsu mill-obbligu taghhom li jsewwu l-

attrezzaturi tal-fond biex dan jkun komodament utilizzabbili mill-konvenuta ghall-iskop li inkera;

3. Illi f' l-ahharnett il-konvenuta qiegheda tiriserva d-dritt taghha ghad-danni minhabba l-inadempjenza tal-atturi.

Salvi eccezzjonijiet ulterjuri.

Rat id-dikjarazzjoni tal-konvenuta a fol.20 tal-process;

Rat il-verbali tas-seduti tal-4 ta' Ottubru 1999 fejn id-difensuri tas-socjeta' attrici, fir-rigward tal-ewwel eccezzjoni, iddikjaraw li tezisti s-separazzjoni *dei beni* bejn il-konjugi Turkdogan u dana mill-15 ta' Ottubru 1987 meta kien sar il-kuntratt fl-atti tan-Nutar Clyde La Rosa. In vista ta' din id-dikjarazzjoni Dr. Refalo ghall-konvenuta rtira l-ewwel eccezzjoni u talab li jipprezenta l-provi tieghu dwar it-tieni eccezzjoni bil-procedura tal-affidavit. Il-Qorti laqghet din it-talba; tal-31 ta' Jannar 2000; tal-20 ta' Marzu 2000; tat-22 ta' Mejju 2000 u tal-10 ta' Ottubru 2000;

Rat in-nota tal-konvenuta li biha esebiet l-affidavit taghha stess;

Rat il-verbali tas-seduti tas-7 ta' Dicembru 2000 fejn xehdu Frank Fenech, Tony Castelletti u Charles Cuschieri. Il-kawza giet differita ghall-ahhar darba ghall-konkluzjoni tal-provi tal-konvenuta ghat-28 ta' Frar 2001; tat-28 ta' Frar 2001 fejn Dr.Refalo talab differiment biex jingungi xi xhieda mhux oppost. Il-kawza baqghet differita ghall-ahhar darba ghall-provi tal-konvenuta ghat-3 ta' Mejju 2001 b'dan li fin-

nuqqas li jitressqu l-provi dakinhar il-Qorti tiddikjara l-provi tal-konvenuta maghluqa; tat-3 ta' Mejju 2001 fejn il-Qorti ddikjarat li peress li l-kawza kienet differita ghall-provi kollha tal-konvenuta li ghalkemm dehret mhux assistita ma resqitx provi. Il-Qorti ddikjarat l-provi tal-konvenuta maghluqa u ordnat lis-socjeta' attrici tipprezenta l-affidavits taghha fi zmien erbghin jum. Il-kawza giet differita ghall-konkluzjoni tal-provi attrici.

Rat in-nota tas-socjeta' attrici li biha pprezentat l-affidavits ta' Frank Fenech, tal-Avukat Peter Fenech u ta' Franco Camilleri;

Rat il-verbal tas-seduta tal-5 ta' Gunju 2001;

Rat in-nota tas-socjeta' attrici li permezz taghha esebiet 28 dokumenti markati VAB1 sa VAB28;

Rat il-verbal tal-25 ta' Ottubru 2001 fejn Dr.Stefan Camilleri nforma lill-Qorti li d-difensuri jaqblu li l-kawza tmur ghas-sentenza bil-fakolta' li jaghmlu noti. Il-Qorti tathom din il-fakolta' li jipprezentaw nota ta' osservazzjonjiet fi zmien 30 jum bin-notifika/visto lid-difensur tal-kontro-parti li jkollu 30 jum biex jirrispondi. Il-kawza giet differita ghas-sentenza ghat-28 ta' Frar 2002.

Rat id-dokumenti esebiti.

Rat l-atti kollha l-ohra tal-kawza.

II. KONSIDERAZZJONIJIET

A. L-AZZJONI ATTRICI

Illi fil-kawza odjerna s-socjeta' attrici, sid il-fond bl-isem "Jumbo Lido", iffirmit "*Management agreement*" fit-8 ta' Mejju 1997 mal-konvenuta li nghatat d-dritt illi tamministra l-fond imsemmi allegatament versu l-hlas ta' Lm20,000 fis-sena pagabbli bil-quddiem. Mal-firma ta' din l-iskrittura l-konvenuta hallset is-somma ta' Lm40,000 rapprezentanti l-kumpens ghas-snin 1997-1999. Illi f'Mejju 1999, skond l-istess skrittura, il-konvenuta kellha thallas is-somma ta' Lm20,000 rapprezentanti l-kumpens ghas-sena Mejju 1999 sa Mejju 2000. Illi apparti dan l-ammont, is-socjeta' attrici qed tippretendi l-ammont ta' Lm3,000 rapprezentanti t-taxxa tal-V.A.T. fuq l-Lm20,000 kumpens. Fil-fatt fin-nota taghha s-socjeta' attrici spjegat li fin-1999 kienet tnehhiet it-taxxa tas-CET u kienet regghet dahlet fis-sehh it-taxxa tal-V.A.T., u b'hekk il-konvenuta -skond l-istess socjeta'- saret responsabbli illi thallas ukoll is-somma ta' Lm3,000. Illi l-konvenuta ghalkemm interpellata naqset milli thallas u b'hekk kellha ssir din il-kawza.

B. L-ECCEZZJONIJIET TAL-KONVENUTA

Illi fit-tieni eccezzjoni taghha l-konvenuta eccepjet li l-ebda kera ma hu dovut mill-konvenuta billi l-atturi naqsu mill-obbligu taghhom li jsewwu l-attrezzaturi tal-fond biex dan ikun komodament utilizabbli mill-konvenuta ghall-iskop li nkera.

Illi fl-affidavit taghha l-konvenuta **Marisa Turkdogan** qalet li hija ma taqbilx ma' l-allegazzjonijiet tas-socjeta' attrici. Fl-ewwel lok hi ma taqbilx ma' l-ammont imsemmi. Il-ftehim kien li l-"manager" kellu jhallas kirja jew "fee" ta' Lm18,500 fis-sena, oltre s-somma ta' Lm1,500 bhala deposit ghad-dawl u l-ilma jekk ma jithallsux il-kontijiet relattivi. Dan l-izball skond ix-xhud jirrizulta anki meta wiehed jaqra l-ftehim separat. Kwindi hi tikkontendi li l-ammont dovut kull sena *semmi* hi ta' Lm18,500 *piu'* d-differenza fuq l-ispejjez imsemmija fil-kuntratt. Fir-rigward ta' l-ammont ta' VAT mitlub qed issostni li dan mhux dovut billi l-ammont fuq il-kuntratt jinkludi taxxa fuq il-valur mizjud. Il-kumpanija attrici ma tistax titlob hlas ta' VAT ghax il-prezz fuq il-ftehim huwa prezz finali u jinkludi kwalsiasi taxxa li tista' qatt tkun dovuta.

Inoltre' qalet illi s-socjeta' attrici naqqset li thallas il-licenzji tal-pulizija sa mill-1993 u l-posizzjoni ssanat ruhha biss wara li hija pprotestat ruhha dwar is-sitwazzjoni. Fl-1998 is-socjeta' attrici hallset il-licenzji sal-1997 u minn dakinhar il-licenzji qed jithallsu minnha. Kwindi hi qed tinsisti li l-kumpanija attrici naqset mill-obbligu taghha li thallas il-licenzji (Lm120 fis-sena) mehtiega biex jigi operat il-Lido.

Il-konvenuta kompliet illi meta hadet il-"*management*" tal-lido dan ma kienx adebit kif imiss tant li ma kien hemm xejn jahdem – anki jekk Frank Fenech kien assikuraha verbalment bil-kuntrarju. Ghalhekk fil-bidu l-operazzjoni tal-post kienet limitata peress li hija kellha taghmel hafna xoghlijiet biex iggib il-post f'kundizzjoni li jkun jista' jilqa' il-klijentela. Dawn ix-xoghlijiet damu madwar xahrejn pero'

minhabba li wara it-22 ta' Awissu bdiet taghmel hafna xita kellhom jieqfu joperaw. Hija lmentat diversi drabi mas-Sur Fenech dwar l-istat tal-lido. Illi permezz t'ittra tal-14 ta' Ottubru 1997 huwa allegatament ammetta xi affarijiet pero` qatt ma accetta l-posizzjoni kif kienet. Huwa ghamel offerta ta' tmien mitt lira ghas-saldu ta' dawn l-affarijiet pero' ma accettatx.

Matul ix-Xitwa 1997-1998 ghamlu preparattivi kbar biex jifthu fl-1 ta' April 1998 izda fl-ahhar gimgha ta' Marzu kien hemm maltempata kbira hafna li kaxkret kollox il-bahar u regghu baqghu b'xejn u tilfu s-Sajf. Dakinhar marret issib lil Frank Fenech li mar ukoll fuq il-post u tant il-kundizzjoni kienet hazina li ma setghux jidhlu u raw mit-triq. Huwa qalilha li l-ghada stess kien ser jibghat tal-*insurance*. L-ghada mar xi hadd mill-*insurance* li ha xi noti u ritratti u qalilha li kien se jiehu hsieb il-*claim*. Izda l-*insurance* baqghet qatt ma hallset xejn tal-hsarat. Anzi imbaghad kienu qalulhom biex jaghmlu t-tiswijiet kollha u skond l-ircevti jirrifonduhom. Pero' l-konvenuta spjegat li wara li kienet harget dawk il-flus kollha ma kienitx f'posizzjoni li tohrog aktar flus u ma setghetx taghmel it-tiswijiet. Il-hsarat huma kollha dokumentati u rawhom l-*engineer* Cuschieri u l-Perit Camilleri. Tul l-1999 ma sar xejn ghalkemm qalet lil Fenech diversi drabi biex jaghmel ix-xoghlijiet. Huma ltaqghu diversi drabi anke "on site" mat-tifel tieghu l-avukat Peter Fenech li dejjem insita dwar pagamenti li skond hi mhumieix dovuti.

C. XHIEDA PRODOTTI

Il-konvenuta tellgħet bhala xhud tagħha lil **Frank Fenech**. Huwa qal illi huwa qed jitlob l-ammont skond il-kuntratt u li fl-istess kuntratt m'hemm l-ebda taxxa msemija. Huwa xehed li fin-1997 il-Jumbo Lido kien jintuza' regolari. Huwa spjega li dan jagħlaq f'Novembru u jerga' jiftah f'Gunju u dan jigrri kull sena. Dan kien zgur hekk għall-erba'/hames snin konsekuttivi. Huma kienu joperaw b'mod regolari bil-kotba u b'kollox. Rigward il-permessi hu qal li kienu nsew ihallsu permess minnhom imma l-ohrajn cioe' tal-imwejjed kienu mhallsa. Huwa ma qabilx li meta l-konvenuta hadet il-post kellha tagħmel diversi xogħlijiet stante li l-post kien jahdem 100% u l-makkinarju kien gdid, kollox mixtri mill-Catering Centre. Huwa gie anki mistoqsi fuq il-maltempata. Skond hu l-konvenuta naqset milli tagħlaq il-bieb bil-bricks, kif qalilha diversi drabi biex tagħmel, u kien għalhekk li r-rih grigal tefagħlhom il-bieb gewwa u għamlilhom il-hsara. Din il-hsara ma kienitx fil-bini imma kienet fil-kcina fejn kien hemm xi ilma u affarijiet maqlubin. Rigward l-*insurance* xehed li hu c-Chairman ta' l-assigurazzjoni li hija nxurjata magħha l-konvenuta. Huwa kien il-persuna li kellha tiehu hsieb l-*insurance* u fil-fatt il-*claim* għadha miftuha minhabba li sa llum m'ezebewx il-karti biex jithallsu ta' l-*insurance*.

Xehed ukoll **Tony Castelletti**, impjegat ma' missier il-konvenuta għal dawn l-aħhar tlett snin. Xogħolu huwa General Manager ta' Lukanda. Huwa spjega li f'Marzu/April 1998 missierha talbu biex imur jara il-Jumbo Lido forsi jkun jista' jgħinhom iħadmuh. Meta mar sab

kollox miksur, dawl ma kienx jahdem, wires maqlughin ecc.. u dan peress li kien hemm xi maltempata. Huwa tahom il-parir biex ma jmissu xejn fid-dawl u fl-apparat li kien hemm minhabba li kienu xxarrbu bl-ilma bahar. Hu qal li kien anki mar mal-konvenuta jkellmu lis-Sur Fenech biex jirrangaw is-sitwazzjoni u dan kien talabhom stimi . Ix-xhud qal li hu kien gab xi stimi li ghadha kopja tagghom lill-konvenuta kif ukoll lis-Sur Fenech. In kontro-ezami qal illi l-istimi li rnexxielu jgib huwa ghaddihom lill-*insurance*. Pero' rigward stimi ohra li ma waslux ma jistax ighid.

Charles Cuschieri, prodott ukoll mill-konvenuta, xehed li huwa *engineer* li gie mqabbad mis-Sur Castelletti ghan-nom ta' Marisa Turkdogan f'April 2000 sabiex jaghmel *survey* ta' l-installazzjonijiet ta' l-elettriku, *plumbing* u gas kif ukoll l-*equipment* li hemm gol-Jumbo Lido. Huwa pproduca rapport li pprometta li kellu jibghat kopja tieghu fi zmien gimgha lil Dr. Refalo sabiex jesebih.

Min-naha tieghu **Frank Fenech** xehed li huwa Chairman tal-kumpanija VAB Company Limited li ghandha c-cens tal-proprjeta' maghruf bhala Jumbo Lido. Huwa spjega li fit-8 ta' Mejju 1997 il-kumpanija dahlet f'*management agreement* mal-konvenuta sabiex tmexxi l-istabbiliment imsemmi. Hi kellha thallas Lm40,000 fuq il-kuntratt u s-somma ta' Lm20,000 flimkien mal-VAT fuq dan l-ammont, kull sena ta' tmexxija. Il-konvenuta ma hallsitx il-*management fee* ghas-sena 8 ta' Mejju 1999/2000 u b'hekk kellu jiftah din il-kawza, kif ghamel ghas-sena precedenti u ghal dik li ghada ma thallsitx ghas-sena 2001/2002. Hu qal li qabel il-kawza huwa u ibnu ppruvaw jigbru l-flus u tkellmu

ma' diversi nies izda ghal xejn. Qatt ma rcieva xi ittra ghaliex ma rieditx thallas u qatt ma kien hemm ilmenti sakemm beda jinsisti li jingabar il-bilanc dovut lilhom.

Ix-xhud spjega li kienu saru xi nkontri mal-konvenuta u anki iehor ma' zewgha fil-presenza ta' Tony Castelletti; f'liema nkontri l-ammont dovut qatt ma kien ikkontestat. Huma qalu li kien hemm hsara minhabba l-maltemp u li ghalhekk ma hadmux kif suppost u kellhom xi problemi finanzjarji, kif ukoll li ma kienux ghadhom thallsu tal-hsara li gratilhom bil-maltemp. Rigward il-polza ta' l-assikurazzjoni fuq il-hsarat qal li din tezisti u l-hsarat huma koperti. Biss sal-lum l-konvenuta ma pprezentatx rcevuti u/jew stimi ghall-hsarat li allegatament soffriet u ghalhekk il-*claim* ma gietx processata. Kull ma rcevew kienu xi tlett ircevuti ammontanti ghal elf lira meta huma qed jallegaw li d-danni kienu jammontaw ghal hames t'elef lira.

Illi huwa kompla li l-konvenuta lmentat dwar apparat li ma kienx qed jahdem wara li pprezenta l-ewwel kawzi. Inoltre' jsostni li l-apparat fil-fond kien kollu gdid. Kien inxtara meta nfetah il-post ghall-ewwel darba, il-maggior parti minghand il-kumpanija The Catering Centre, u ghalhekk kien madwar sentejn u masimu tlett snin jahdem. Qatt ma rcieva xi rapport minghand xi hadd imqabbad mill-konvenuta sabiex jigi spjegat x'magni ma kienux qed jahdmu meta hadet il-fond f'Mejju 1997.

Qal ukoll li fid-diskussjonijiet sussegwenti, ibnu offra minghajr pregudizzju li jaraw x'kienu dawn il-problemi f'termini ta' flus. Illi pero' qatt ma waslu biex jillikwidaw din

il-hsara li allegatament kienet hemm mill-bidu tal-operat tal-fond mill-konvenuta.

Inoltre' xehed li meta l-post kien operat mill-familja tieghu qatt ma kellhom problemi bl-apparat li minnu qed tilmenta l-konvenuta. Kif ukoll, qabel ma hadet il-post il-konvenuta kienet rat l-apparat u ratu jahdem. *"Kien gie r-ragel taghha flimkien ma' terzi persuni li jiena ma nafhomx u kienu raw kollox kif kien jahdem. Nghid li kif hadu l-post in-nies tieghi, precisament Franco Camilleri li kien responsabbli mill-kcina kien nizel fil-post biex wera lir-ragel tal-konvenuta u xi persuni ta' nazzjonalita' barranija li kienu gew mieghu kif jahdmu l-affarijiet. Dakinhar kollox hadem u ma kien hemm l-ebda lment".*

Fl-ewwel sena li operat il-fond kellha persuni fuq il-post li bdew jdawru kollox fil-kcina u kienu qed imissu hafna wires. Ir-ragel taghha qal lix-xhud li kienu jafu x'qed jaghmlu u l-generu tan-negozju li kienu ser jiggestixxu hekk kien jirrikjedi. Kien iddikjara wkoll li peress li kienu ser joffru ikel tork hafna mill-apparat ma kienx utli ghalihom u ghalhekk kienu qed idawru s-sistema tal-kcina. Ix-xhud inoltre qal illi ghall-kuntrarju ta' dak iddikjarat mill-konvenuta, il-post infetah minnha kull Sajf ghas-Sajf kollu.

Illi dwar il-VAT dahlet fis-sehh fl-1 ta' Jannar 1999. Kien ghalhekk li minn dik id-data il-quddiem kull *management fee* li tingabar skond il-ligi kellha tingabar 15% taxxa VAT u biex ikun konformi mal-ligi zieda. Dwar l-ammont ta' Lm1,500 qal illi kien qed jigbor bhala parti mill-*management fee* u dan kien qed jaghmlu biex ma jsibx

kontijiet mhux imhallsin. Hu ma jafx b'xi kontijiet li setghet hallset il-konvenuta u ladarba ma tatux l-ircevuti, kif kienet fid-dover li taghmel, allura skond hu dawn huma dovuti lis-socjeta' attrici fl-intier taghhom.

L-Avukat Dottor Peter Fenech, direttur tal-kumpanija attrici, qal li huwa kien involut fl-ahhar tat-tahdidiet li waslu sabiex il-konvenuta tiehu t-tmexxija tal-istabbiliment f'idejha. Huwa kkonferma u kkorrobora max-xhieda li taha missieru Frank Fenech. Huwa min-naha tieghu xehed is-segwent: *“Jiena niftakar li waqt l-iffirmar tal-kuntratt il-konvenuta ma tantx kienet tkellmet; biss ir-ragel taghha, u terza persuna li kien maghhom, dakinhar, kienu ddikjaraw li kienu jafu l-makkinarju li kien hemm u li kienu anki rawh jahdem. Jiena naf ukoll li sussegwentement kienu gew murija kif jahdmu l-magni kollha. Dan nafu ghaliex kont jiena stess li saqsejt dwar dan meta kienu sejrin u kont mort jiena wkoll. Il-magni kienu nwterew lir-ragel tal-konvenuta u lil xi persuna ta' nazzjonalita' barranija li kien gie mieghu.”*

Anki dwar dak li gara wara l-maltempata huwa kkonferma x-xhieda ta' missieru, cioe' li l-*claim* saret imma minhabba li l-konvenuta naqqset li tipproduci l-*invoices* u/jew stimi kollha allura baqghet mhux konkluzi. Ix-xhud ukoll isostni li l-post baqa' jigi operat kull stagun u mhux minnu li kien hemm xi Sajf li ma nfetax. Kif ukoll zied li s-socjeta' attrici diga' rebhet kawza ghall-*management fee* kontra l-konvenuta f'liema kawza kienu tqajmu l-istess eccezzjonijiet.

Franco Camilleri xehed li fin-1996 u 1997 kien jahdem mal-Jumbo Lido fejn kien ilu jahdem sa mill-bidu li nfetah il-post. Huwa semma xi apparat fl-affidavit tieghu li kien mixtri gdid hlief ghal haga wahda. Hu qal li l-magni lkoll kienu jahdmu meta l-post inghalaq ghax-Xitwa 1996/1997 u jaf ukoll li fix-Xitwa msemija l-post rega' ntuza' sabiex jissajjar l-ikel ghall-ikla ciniza ghall-ammont kbir ta' nies. Meta l-post kien gie mghoddi lill-konvenuta l-apparat kien diga' beda jintuza' bi prova ghall-istagun tas-Sajf li kien ser jiftah. Qal illi jiftakar li xi barranin kienu jmorru spiss ikellmu lil Frank Fenech u quddiemu raw l-apparat tal-kcina. Ikkonferma li meta gie mghoddi lill-konvenuta huwa kien spjega lil xi nies, jidhirlu li wiehed minnhom kien zewgha, kif jahdmu l-affarijiet.

D. APPREZZAMENT TAL-PROVI

Illi fit-tieni eccezzjoni taghha l-konvenuta eccepjet li *“l-ebda kera ma hu dovut mill-konvenuta billi l-atturi naqsu mill-obbligu taghom li jsewwu l-attrezzaturi tal-fond biex dan ikun komodament utilizabbli mill-konvenuta ghall-iskop li nkeru”*. Illi fl-ewwel lok jigi rilevat illi l-vertenza odjerna ma titrattax dwar kera izda fuq *Management Fee* ghall-*Management agreement* fejn it-termini u l-kundizzjonijiet ta' l-istess tnizzlu fuq skrittura privata li hija ligi bejn il-partijiet. Din il-kawza saret ghalhekk ghall-hlas tal-*management fee* li s-socjeta' attrici qed tippretendi minghand il-konvenuta, liema termini ta' pagament jirrizulta mill-istess skrittura privata.

Illi fil-fatt minn ezami ta' l-iskrittura datata 8 ta' Mejju 1997 (Dok.A a fol. 6 *et seq.* tal-process) ma jirrizultax li s-socjeta' attrici assumiet xi obbligu li ghandha taghmel tajjeb ghall-hsarat illi seta' jsoffri l-apparat sitwat fil-fond in kwistjoni. Illi, anki kieku kien mod iehor, ghall-grazzja tal-argument jinghad li ghalkemm il-konvenuta allegat li kien hemm xi apparat li ma kienx jahdem hi ma pprezentat l-ebda prova konvincenti dwar dan. Lanqas ir-rapport li allegatament ghamel Charles Cuschieri ma gie pprezentat u *semmai* hi nkarigatu f'April 2000 cioe' sentejn wara l-maltempata u tlett snin wara li hadet il-"Jumbo Lido" f'idejha. Inoltre' jinghad ukoll li gie ppruvat min-naha tas-socjeta' attrici li l-konvenuta kienet taf f'hiex kien l-apparat fil-fond in kwistjoni. Infatti zewgha flimkien ma' ragel iehor marru diversi drabi fuq il-post u kien anki dawwarhom Franco Camilleri li spjegalhom ukoll kif kienu jahdmu l-affarijiet.

Illi s-socjeta' attrici pprezentat diversi dokumenti sabiex tipprova t-tezi taghha li l-apparat li qed tilmenta minnu l-konvenuta kien gie mixtri gdid, fil-maggior parti tieghu, meta nfetah il-Jumbo Lido ghall-ewwel darba minghand il-kumpanija The Catering Centre. Fil-fatt dan irrizulta ampjament mill-istess dokumenti esebiti. Ukoll jinghad illi anki li kieku kien minnu li kien hemm xi apparat li ma kienx qed jahdem sew ma rrizultax li l-konvenuta lmentat mas-socjeta' attrici b'dan meta dahlet fil-post. L-ilmenti taghha bdew wara li rceviet li trid thallas il-*management fee* dovuta.

Il-konvenuta semmiet ukoll li proprju minhabba maltempata kbira hafna fl-ahhar gimgha ta' Marzu 1998 saritilhom

hafna hsara fil-post. Hi qalet li kienu ghamlu preparattivi kbar biex jifthu fil-bidu ta' April 1998 imma minhabba l-hsara ma setghux jifthu. Hi sostniet li ma kienitx f'posizzjoni li taghmel it-tiswijiet minhabba li kienet diga' nefqet hafna flus. Rigward dan hija kienet avvicinat lil Frank Fenech li fix-xhieda tieghu ammetta li kien huwa responsabbli li jaghmel il-*claim* kif fil-fatt ghamel. Biss hija qatt ma thallset xejn u dan ukoll gie kkonfermat mix-xhieda prodotti. Illi pero' rrizulta li l-konvenuta baqghet ma ppresentatx l-ircevuti u/jew stimi kollha ghall-hsarat li soffriet u kwindi l-*claim* ma setghetx tigi processata. Ma tistax allura issa l-konvenuta twahhal f'haddiehor meta kienet hi fl-ewwel lok li naqset bi traskuragni li tiehu hsieb l-affarijiet taghha.

Illi fl-affidavit taghha l-konvenuta qalet illi hija ma taqbilx mal-ammont imsemmi fic-citazzjoni attrici. Skond hi l-ftehim kien li l-*manager* ihallas kirja jew *fee* ta' Lm18,500 fis-sena, oltre s-somma ta' Lm1,500 bhala deposit ghad-dawl u l-ilma jekk ma jithallsux il-kontijiet relattivi. Illi fl-affidavit tieghu Frank Fenech spjega li hu minnu li l-Lm1,500 kien qed jigborhom bhala parti mill-*management fee* sabiex ma jsibx kontijiet mhux imhallsin. Huwa qal li l-konvenuta qatt ma tatu xi rcevuti sabiex turi li hija effettivament hallset xi kontijiet u lanqas waqt il-kors tal-proceduri odjerni hija ma ressqet tali provi u kwindi, gustament, bhalma qed issostni s-socjeta' attrici dawn ukoll huma dovuti. Illi ghalhekk din l-allegazzjoni tal-konvenuta ma gietx lanqas pruvata, u dan apparti l-fatt li l-iskrittura privata tindika b'mod car li l-pagament annwali mill-konvenuta kellu jkun ta' Lm20,000 bhala *management fee* b'effett mit-8 ta' Mejju 1999 u huwa proprju dan l-ammont li qed jigi mitlub fic-citazzjoni attrici.

Illi fil-fatt f'dan il-kuntest japplika l-principju stabbilit bl-**Artikolu 1002 tal-Kap 16** li *“la darba l-kliem tal-konvenzjoni mehud bis-sens li ghandu skond l-uzu fiz-zmien tal-kuntratt, huwa car, m’hemmx lok ghall-interpretazzjoni”* u la darba dan huwa l-kaz, din il-Qorti m’ghandha ebda triq ohra hlief li timxi ma dak stipulat fl-istess kuntratt.

Illi fl-ahharnett tibqa’ biss il-kwistjoni tal-VAT mitluba mis-socjeta’ attrici. Il-konvenuta targumenta li ma hu dovut ebda ammont ta’ VAT fuq l-ammont in kwistjoni billi l-ammont fuq il-kuntratt jinkludi Taxxa fuq il-Valur Mizjud. Skond hija, il-kumpannija attrici ma tistax f’dan l-istadju titlob hlas ta’ VAT ghaliex il-prezz fuq il-ftehim huwa prezz finali u jinkludi kwalsiasi taxxa li tista’ qatt tkun dovuta. Min-naha l-ohra s-socjeta’ attrici fin-nota taghha tghid illi meta kien gie ffirmat il-ftehim fin-1997 ma kienx hemm VAT, u ghalhekk la darba l-imsemmija taxxa dahlet sussegwentement, is-socjeta’ attrici hija marbuta bil-ligi illi zzomm l-imsemmija taxxa. Din il-Qorti taqbel mas-sottomissjoni tas-socjeta’ attrici u b’hekk il-konvenuta ghandha thallas ukoll l-ammont mitlub bhala V.A.T.

Illi ghalhekk abbazi tal-premess it-talbiet attrici jirrizultaw ppruvati u ghandhom jigu milqugha.

III. KONKLUZJONI.

Illi ghalhekk ghal dawn il-motivi, din il-Qorti, **taqta’ u tiddeciedi**, billi filwaqt li tichad l-eccezzjonijiet tal-konvenuta, **tilqa’ t-talbiet attrici** b’dan illi:-

1) Tikkundanna lill-konvenuta thallas lis-socjeta' attrici s-somma ta' tlieta u ghoxrin elf lira Maltin (Lm23,000) li minnhom tlett elf lira Maltin (Lm3,000) huma V.A.T. dovuti lis-socjeta' attrici a bazi tal-iskrittura privata datata 8 ta' Mejju 1997.

Bl-imghax legali kalkolabbli mit-8 ta' Mejju 1999 sal-effettiv pagament u bl-ispejjez komprizi dawk tal-Mandat ta' Inibizzjoni presentat kontestwalment mac-citazzjoni kontra l-konvenuta.

Moqrija.

**Onor. Imhalled Raymond C. Pace LL.D.
28 ta' Frar, 2002.**

**Josette Demicoli.
Deputat Registratur.
28 ta' Frar, 2002.**